

V. JUGOSZLÁVIAI SZPELEOLÓGIAI KONGRESSZUS

A jugoszláv karszt- és barlangkutatók 1968. szeptember 15–22. között tartották meg az ötödik nemzeti speleológiai kongresszusukat Szkopjében. Ezen a mintegy 60 főnyi jugoszláv szakemberen kívül 5 román, 1 bolgár, 1 cseh és 2 magyar kutató is részt vett.

Az előadásokat négy csoportban rendezték: 1. fizikai speleológia és hidrogeológia, 2. biospeleológia, 3. paleontológia és régészet, 4. barlangok gyakorlati felhasználása.

Magyar részről két referátummal vettünk részt a hidrogeológiai szekció munkájában: *Gádoros Miklós*: „A jósmafői Nagytöhonya-forrás vizsgálata” című előadásában ismerte a forrás szivornyás kiterjedésével és a mélykarsztból származó vízhozam

komponensével kapcsolatos részletes mérések és modellkísérletek legújabb eredményeit. *Maucha László*: „A karsztos szivornyák, mint hidraulikai jelfogók” címmel összefoglalta azokat az új ismereteket, melyek a Jósmafő környéki műszeres forrásvizsgálatok alapján a karsztvízszint árapály jelensége és a karsztos szivornyák működési mechanizmusa közötti összefüggésekre vonatkoznak.

Jugoszláviában, a legnagyobb karszterületek hazájában igen intenzív barlangkutatói munka folyik. A karszterületek nagy kiterjedése miatt azonban a bejárható barlangok számbavételére és morfológiai leírására összpontosul energiájuk nagy része.

Gádoros Miklós és Maucha László

Barlangkutatói hírek a nagyvilágból

Karsztforrásokból fejlesztik tovább *Bécs víz-ellátását*. A Mürz-folyó partján fekvő Neubergből, az ún. Hét-forrás vidékéről, a Schneeealpe déli letörése alól a karsztforrások vizét 9800 m hosszú alagúton át juttatják el az első bécsi magasforrás-vízvezetékbe, amely a Raxalpe és a Schneeealpe karsztforrásaiból táplálódik. Az alagút és egyéb építkezések munkái gyors ütemben haladnak. (H.W. Franke). (*Die Höhle, 1968/1. 36. o.*)

Az ausztráliai *Kennif-barlangban* már i.e. 10.950 évvel ezelőtt is laktak emberek — állapították meg az amerikai tudósok a radióaktív szénnel végzett kormeghatározással. Az ásatásoknál az is kiderült, hogy a barlang őslakói nem az Ausztráliában (annak felfedezésekor) talált bennszülöttek voltak, hanem a taszmánok ősei. (*Közalkalmazott, 1968. nov. 12.*)

A szlovákiai *Gombaszögi-barlangban* szanatóriumot rendeztek be asztmatikus betegségekben szenvedő gyerekek részére, akik naponta 4 órát töltenek itt. A kis betegek állapotában már egészen rövid kezelési idő után lényeges javulás áll be. (*Nők Lapja, 1968. nov. 23.*)

A *Tadzsik Szovjet Szocialista Köztársaságban*, a Pjandzs-folyó közelében egy különleges barlang van. A barlangban állandó száraz, hideg légáramlat uralkodik. A légmozgás sebessége másodpercenként 25 méter (!).

A helybeli lakosok húst, élelmiszereket és vizet tárolnak, illetve hűtenek a barlangban. A hegyet, amely a barlang felett magaslik, nem borítja hó. Az állandó hűvös szél eredetét egyelőre nem tudják megállapítani. (*Mecseki Bányász, 1968. nov. 26.*)

A *Franciu-Alpokban* a beköszöntött esőzések nehézségeket okoztak a hét végén különböző barlangokba indult kutatóknak. Két barlangkutató csoportot elzárt a külvilágtól az áradat a Couffin-,

illetve a La Combe-de-Fer-barlangban, de később mindkét csapat saját erejéből kimentette magát. Halálos kimenetelű baleset csupán a Trepot melletti (Doubs megye) Paradies-barlangban történt, ahol a 25 éves Jacques Gouget barlangkutató omladék alá került, s a mentőcsapat orvosai már halva találták. (*Die Tat, 1968. nov. 5.*)

Ashabad, a türkmén főváros mellett, Bahardenben a turisták részére hozzáférhetővé tesznek egy föld alatti tavat. A tó víztükrének területe 2100 négyzetméter, mélysége pedig eléri a 16 métert is. A kristálytiszt víz 36 Celsius fok meleg. (*Dél-Magyarország, 1968. dec. 1.*)

A spanyolországi *Altamirában* elektronikus felszerelést helyeztek el a világhírű barlangrajzok védelmére. A gép folyamatosan méri a hőmérsékletet, a nedvességet, a levegő összetételét, nehogy kártékony szennyeződés tönkretegy a páratlan kincseket. (*Esti Hírlap, 1968. dec. 3.*)

A *Kentucky* államban (USA), a Mammut Barlang Nemzeti Parkban levő Flint Ridge-barlangrendszer a világ leghosszabb barlangja. Eddig 63,18 mérföld (101,9 km) hosszú folyosót térképeztek fel, de a becslések szerint még ennél is nagyobb kiterjedésű a felmértelen rész. Ezeket nagyon nehéz megközeleltetni, s ez akadályozza a térképezési munka gyorsabb ütemét. A barlang mintegy 40 mérföldes szakaszáról már megjelentek az 1 : 2400 méretarányú térképek, amelyeket az érdeklődők megrendelhetnek. (*Die Höhle, 1968/2. 65. o.*)

A svájci *Hölloch* felmért hosszát az 1967/68. évi kutató expedíció keretében ismét megnyújtották. A dr. A. Bögli vezette expedíció térképészei már 100.054 m-t mértek, és a barlang legnagyobb vertikális kiterjedése pedig az új szakaszokkal 678 m-re növekedett. (*Die Höhle, 1968/2. 65. o.*)